

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 06 · 2019

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Годината свърши, започва нова • Vége az évnnek, kezdődik az új

Смолян откри обновената Къща на „унгареца от Родопите“ • Megnyílt a „rodopei magyar” felújított emlékháza Szmoljanban

Среща на Румен Радев с българската общност • A bolgár közösség tagjaival találkozott Rumen Radev

ГОДИНАТА СВЪРШИ, ЗАПОЧВА НОВА

Учебните години са монотонни. Всеки час, всеки ден, всеки месец се случва като че ли едно и също. Уроци, учебни часове, учители, ученици. В това неизменно повторение, в непрестанния кръговрат се крие тяхната сила. И все пак всяка година има свой облик и неповторимост.

АВТОР
Светла Къосева

SZERZŐ
Kjoszeva Szvetla

Каква беше 2018-2019? Тя започна с отбелязването на 100-годишния юбилей на училището, едно двудневно събитие, което събра българската общественост в Унгария, настоящи и бивши ученици и преподаватели, представители на българските училища в Европа и САЩ. Премина през сериозна професионална проверка на учебната и възпитателна работа от Управлението на образованието, завършила с висока оценка за педагогическия колектив (тя, както и всеки момент от дейността на училището, може да се види на уебстраницата ни www.bolgariskola.hu) ♦ Ежедневната работа намери признание в няколко външни оценки, в които училището се включи. През 2019 наши ученици за пръв път участваха в националните

състезания за VII и VIII клас по предмети. В тях се състезаваха 9 деца, които получиха отлични оценки, а на призовите места се класираха: по български език 1. Бендегуз Агарди 2. Марко Недялков 3. Лена Барта, и по народознание: 1. Габор Барки. 2. Марко Недялков. 3. Ангелика Луна. Шестима се явиха на зрелостен изпит по български език висша степен и го взеха с отличие: Наталия Николова, Ана Кристина Дончева, Теодор Николов, Георги Паспалев, Милан Барки, Рая Спасова. През 2019 г. училището стана изпитен център на ECL и още на първата сесия през юни двама наши ученици се явиха на изпит и получиха степен C1 за владеене на български език – Ана Кристина Дончева и Деница Михаела Которова. Не се посрамяха и най-малките: на състезанието по четене за деца

от първи и втори клас, което се организира вече за трети път от българските училища в Германия, участваха двама ученици от нашето училище – Моника Христова и Петър Хуперт-Антонов, които се представиха отлично в Манхайм, а Петър получи специална награда. ♦ Наред с това учители и родители положиха всички усилия ученето на български език и култура да се превърне в незабравимо преживяване за всички. Децата бяха въввлечени в множество състезания, конкурси, културни събития, които наред с удовлетвореността от получените награди и признание, обогатиха по един неусетен начин знанията и интересите на нашите възпитаници. Всяка година те с ентузиазъм участват в поредното издание на фестивала „Аз съм българче“, в конкурсите по народознание и български език на Педагогическия център за малцинствата, в традиционното изработване на сурвакници, кукерски маски, мартеници, но сред обилно предлаганите възможности за изява тази година учителите се спряха на две нови и интересни, съответстващи на профила на училището програми. На конкурса, посветен на 550-тата годишнина от пренасянето на мощите на св. Иван Рилски от Търново в Рилския манастир, децата свързаха знанията си за българския светец с вече ежегодното честване на Деня на българо-унгарското приятелство на 19 октомври, деня на св. Иван Рилски. Един от интересните проекти бе международният проект „По стъпките на Кирил и Методий“, организиран от Интернет радио „Татковина“. В него децата от пет училища – в Истанбул, Александруполис, Рим, Прага и Будапеща рисуваха буквите на глаголицата и кириллицата. 10 творби на деца от Будапеща и Шармелек бяха изпратени и ще бъдат включени в албум и пътуваща изложба, която ще бъде представена в петте държави участнички. Първата изложба ще бъде открита в европейската столица на културата – Пловдив, а през октомври я очакваме в Будапеща и Шармелек. ♦ Нов нюанс в живота на учители и ученици внесе оформянето на три групи за изучаване на български език в основното училище в Шармелек. Това породи и нови форми на сътрудничество между двете училища с общи програми за ученици и учители. С българска програма бе отбелязано Коледното тържество в Шармелек и честването на празника на Кирил и Методий в Залавар, училищата в Шармелек и Залавар взеха участие в кирилометодиевия празник в Будапеща, а в ежегодната обиколка на България през юни участваха четирима ученици и директорката от Шармелек. ♦ Нов елемент в работата на ученици и учители беше участието в дигиталната седмица. Проектът бе ръководен от Ваня Которова и в същото време бе подготовка за обиколката в Южна България, с която

завърши учебната година. През юни 25 деца взеха участие в незабравимо пътуване из България и имаха възможност да видят всичко онова, за което бяха учили цяла година. ♦ Всичко това не би било възможно без ежедневната работа на учителите и всеотдайния труд на Атила Шимон, който редовно разучава с децата български песни, на Боряна Маевска, която е незаменим помощник във всяка програма, свързана с художествено творчество – от изработване на мартеници и кукерски маски, до калиграфското изписване на глаголическите и кирилските букви. За пореден път ни беше гост и куклената режисьорка Катя Илкова, която разигра с малки и големи приказката „Трите прасенца“. И особено на Габи Хаджикостова, с която децата пеят и рецитират, с желание се впускат в граматизации и сценични изпълнения на приказки и песни. ♦ Тези постижения – сред които на първо място слагам желанието на децата да ходят на едно незадължително училище и ентузиазма на родителите да жертват време и средства – са постижение на цялата българска общност, която всячески подпомага работата и програмите на училището – финансово, морално, разнасяйки добрата му слава, водейки децата си от десетки километри, след тежък и дълъг ден. Благодаря на всички за доверието, което изключително задължава, но и окриля работата на учителя. На добър час през второто столетие! ♦

VÉGE AZ ÉVNEK, KEZDŐDIK AZ ÚJ

A tanévek mindig egyhangúak. Minden órában, minden nap, minden hónapban mintha ugyanaz történe. Leckék, tanórák, tanárok, diákok. Ebben az állandó ismétlődésben, folyamatos körforgásban rejlik az erejük. De mégis, minden tanévnek megvan a maga arculata és egyedisége.

Milyen is volt a 2018-19-es tanév? Az iskola 100 éves jubileumának megünneplésével kezdődött, kétnapos rendezvény keretében, melyen részt vett a magyarországi bolgár közösség, jelenlegi és volt diákok és tanárok, valamint európai és egyesült államokbeli bolgár iskolák képviselői. Iskolánkban az Oktatási Hivatal komoly szakmai ellenőrzést végzett az oktatási és nevelési munka terén, mely jó eredménnyel zárult tanári karunk számára (az ellenőrzésről, ahogy az iskola tevékenységének minden mozzanatáról, a www.bolgariskola.hu honlapon olvashatnak). ♦ Mindennapi munkánk több kedvező külső visszajelzésben részesült. 2019-ben diákjaink első alkalommal vettek részt a 7. és 8. osztályosok számára kiírt országos tantárgyi tanulmányi versenyeken.

9 versenyzőnk mindegyike kiváló eredményt ért el; dobogós helyen végeztek: bolgár nyelvből 1. Agárdi Bendegúz, 2. Nedyalkov Marko, 3. Barta Léna, népismeretből 1. Barki Gábor, 2. Nedyalkov Marko, 3. Lupa Angelika. Hat tanulónk tett emelt szintű érettségit bolgár nyelvből jeles eredménnyel: Nikolova Natália, Doncseva Anna Krisztina, Nikolov Teodor, Paszpalev Georgi, Barki Milán és Szpaszova Raya. 2019-ben iskolánk ECL-vizsgaközpont lett, s már az első, júniusi vizsgaalkalommal két diákunk, Doncseva Anna Krisztina és Kotorova Denica Mihaela C1 szintű nyelvvizsgát szerzett bolgár nyelvből. A legkisebbek sem maradtak szégyenben: németországi bolgár iskolák által első és második osztályosok számára harmadik alkalommal megrendezett olvasási versenyen iskolánk két tanulója, Hrisztova Mónika és Huppert-Antonov Péter vett részt, akik remekül megállták a helyüket Mannheimben, Péter még különdíjban is részesült. Mindemellett a tanárok és a szülők minden erőfeszítést megtettek, hogy a bolgár nyelv és kultúra tanulása mindenki számára felejtethetetlen élménnyé váljon. Diákjaink számos versenyen, pályázaton, kulturális eseményen vettek részt, melyek az elnyert díjak és elismerések okozta öröm mellett észrevétlenül gazdagították ismereteiket és szélesítették érdeklődésüket. Minden alkalommal lelkesen vesznek részt az évente megrendezett „Bolgár gyerek vagyok” fesztiválon, a Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központ népismereti és bolgár nyelvi pályázatain, a hagyományos szurvaknica-, kukermaszk- és martenica-készítésben, de az önki-fejezési lehetőségek bőséges kínálatából tanáraink idén két új és érdekes, az iskola profiljának megfelelő programot választottak. A Rilai Szent János ereklyéje Tarnovóból a rilai kolostorba való átszállítása 550. évfordulójának szentelt pályázaton a gyerekek összekötötték a bolgár szenttel kapcsolatos ismereteiket a magyar-bolgár barátság napjának már megszokottá vált megünneplésével, melyet október 19-én, Rilai Szent János napján tartanak. Szintén érdekes volt a Tatkovina Internetes Rádió által szervezett „Cirill és Metód nyomában” nemzetközi projekt. Ennek keretében öt iskola – az isztambuli, az alexandropoliszi, a római, a prágai és a budapesti – diákjai a glagolita és a cirill ábécé betűit rajzolták le. 10 budapesti és sármelléki diák munkája került elküldésre, melyek bekerülnek a projekt albumába és részei lesznek az utazó kiállításnak, melyet a három részvevő országban mutatnak be. Az első kiállítást Európa kulturális fővárosában, Plovdivban nyitják majd meg, októberre pedig Budapestre és Sármellék-re várjuk. ♦ Új árnyalattal gazdagította tanáraink és diákjaink életét a három bolgárnyelv-tanuló csoport kialakítása a Sármelléki Általános Iskolában. Ez az együttműködés új formáit is megteremtette a két iskola között közös programok formájában a diákok és a tanárok számára. Sármelléken bolgár programmal került megünneplésre a karácsony és Zalaváron

Szent Cirill és Szent Metód ünnepe, a sármelléki és a zalavári iskola részt vett a budapesti Cirill és Metód ünnepén, valamint a sármelléki iskola négy tanulója és igazgatója a júniusi bulgáriai tanulmányi kiránduláson. ♦ A diákok és tanárok munkájában új elemet jelentett a digitális héten való részvétel. A Kotorova Vanya által vezetett projekt egyúttal felkészülés volt a tanévet lezáró dél-bulgáriai kirándulásra. Júniusban 25 gyerek felejtethetetlen bulgáriai utazásra indult, melynek során láthatta mindazt, amiről egész évben tanult. ♦ Mindez nem valósulhatott volna meg a tanárok mindennapos erőfeszítései, valamint a bolgár énekeket a gyerekekkel rendszeresen gyakorló Simon Attila és a martenicák és kukermaszkok készítésétől kezdve a glagolita és cirill betűk kalligrafikus megrajzolásáig minden képzőművészethez kapcsolódó programban pótolhatatlan segítséget jelentő Maevszka Borjana odaadó munkája nélkül. Ismét vendégünk volt Katja Ilkova bábművész is, aki a kicsikkel és a nagyokkal eljátszotta a *Három kismalac* című mesét. S különös hálával tartozunk Hadzsikosztova Gabinak, akivel a gyerekek énekelnek és próbálnak, s nagy élvezettel vetik bele magukat a mesék és dalok színpadra állításába. ♦ Mindezen sikerek – melyek közül első helyen említem, hogy a gyerekek örömmel járnak egy nem kötelező iskolába, s hogy a szülők lelkesen áldoznak rá időt és pénzt – az egész bolgár közösség sikerei, mely minden lehetséges módon – anyagilag, erkölcsileg, jó hírét keltve, gyermekeit akár több tucat kilométerről behozva – támogatja az iskola munkáját és programjait. Köszönöm mindenkinek a bizalmat, mely óriási felelősséget ró a pedagógusra, de egyúttal szárnyat is ad a munkájának. Legyen a következő száz év is ugyanilyen sikeres! ♦

СЕДЕМ ДНИ БЪЛГАРИЯ

Един автобус, 7 дни, 25 деца,
7 града, 2500 километра.
Няколко сухи цифри, с които би
могла да се опише накратко таз-
годишната ни учебна екскурзия
в България. За нас, учениците
и учителите от Българското
училище за роден език в Буда-
пеща, това беше една седмица
изпълнена с много емоции и нови
преживявания. Една седмица, в
която се докоснахме до някои от
най-скроветите тайни, свърза-
ни с историята и културата на
нашата родина.

Една седмица, през която всеки ден
се пренасяхме от място на място,
от епоха в епоха – от времената на
траките, през Възраждането до мо-
дерните градове на България, запоз-
навайки се с живота на обикновените
хора, живели и живеещи по тези земи,
и делата на великите личности,
сътворили историята.

Нашето пътуване започна от Коп-
ривщица. Сгушен в една от живопис-
ните долини на Средна гора, градът
ни очарова с характерната си въз-
рожденска архитектура и богатата
си история. Посетихме родната къща
на Тодор Каблешков и си припомним-
ме събитията около обявяването на
Априлското въстание; чухме отново
лиричните стихове на Димчо Дебе-
лянов, а при посещението ни в Лю-
товата къща се запознахме с бита и
обичаите на жителите на града през
Възраждането.

В Калофер ни посрещнаха наши-
те стари приятели от кръжока по
изработване на калоферски дантели.
Разказаха ни за историята на града
и за зараждането на този самобитен
български занаят, който местните
хора са възродили през последните
години.

Музеят и къщата на Христо Ботев
ни върнаха към времето на освободи-
телните борби на българския народ
и ни запознаха с живота и творчест-

вото на великия български поет и
революционер.

Не по-малко вълнуващо беше посе-
щението на Музея на образованието,
където децата макар и за час бяха
ученици в едно от първите взаимни
училища в България.

Хисаря и Старосел ни отнесоха
назад във времето, когато заселници
по тези земи са били траки, римляни,
славяни, византийци и българи. Посе-
тихме най-големия открит досега
тракийски култов храм в Старосел,
където започна нашата приказка
за историята на този гревен и все
още изпълнен със загадки народ, за
култа към Орфей и към Слънцето, за
орфизма и стремежа към безсмър-
тие. Неслучайно всички светилища на
траките, които учениците откриват са
високо в скалите, на места, огрени от
слънцето.

Със спираци дъха гледки ни посрещ-
на и планината на Орфей – Рогопи.
Там посетихме най-добре запазеният
храмов комплекс, изсечен в монолитен
къс скала – Тамул. От това място по
околните хълмове се виждат още мно-
го следи от гревната култура траки-
те, които чакат да бъдат проучени и
отворени за посещение.

Безспорно кулминацията на на-
шето пътуване във времето беше
посещението на най-големия култур-
но-исторически феномен в Източни-
те Рогопи – Перперикон. Горещото
време не успя да ни спре да се изкачим

на най- високата точка на свещения град, откъдето хилядолетия преди нас гревни жреци са правили своите предсказания. Въпреки непрекъснатата работа на учениите, все още е разкрита по-малко от половината от площта на археологическия обект. Предмет на бъдещи проучвания е да се разкрие какво реално представлява комплексът, каква е историята и значението му.

Най-южният град в България – Златоград е известен с Етнографския си ареален комплекс, където се запознахме с местните възрожденски къщи и занаяти. В селището са запазени две църкви от средата на XIX век, а в техните дворове са разположени килийно и взаимно училище.

Пулпудева, Флавия, Филипополис, Тримонциум... Пловдив, най-древният град в Европа, през хилядолетията е бил наричан с много имена, от които го наши дни са останали 42. Първите доказателства за живот по тези земи са датирани отпреди 8000 години.

В продължение на шест века от своето съществуване Пловдив е бил част от Римската империя. От този период са останали многобройни паметници, малка част от които посетихме – Малката базилика, римския стагион, античния театър и гр.

Раздохихме се из Стария град, където сред останки на антични крепостни стени през XVIII-XIX в. са били построени къщите на пловдивските първенци, превърнати в наши дни в музеи. Регионалният етнографски музей, който посетихме, съхранява над 40 000 културни ценности, свързани предимно с традицията на населението в Пловдив и неговия културен и стопански живот.

За всеки българин, който е близо до Пловдив, задължителни спирки са и Бачковският манастир, и Асеновата крепост. Паметници, не само впечатляващи със своето величие и красота, но съхранили някои от най-свещените моменти от нашата история.

Настъпни последният ден от нашето пътешествие. Вечерта преди

отпътуването организирахме интересна викторина, свързана с местата, личностите и събитията, с които се запознахме през изминалите 7 дни. Разделени на отбори, учениците се забавляваха, като задаваха въпроси, на които другите отбори трябваше да отговорят. Победителите, естествено, получиха интересни награди.

Пловдив беше и последната спирка от нашата втора учебна екскурзия из България, посветена на опознаването на Южен централен район. През миналата година посетихме Североизточна България – Видин, Белоградчишките скали, Магурата, Троянския манастир, Ловеч, Козлогуй и мн. гр. И двете пътувания бяха осъществени в рамките на дългогодишен проект, чиято цел е учениците от нашето училище да се запознаят с природните и културно-исторически ценности на нашата **РОДИНА**.

ВАНЯ КОТОРОВА

HÉT NAP BULGÁRIÁBAN

Egy busz, 7 nap, 25 gyerek, 7 város, 2500 kilométer. Néhány száraz adat, mellyel röviden leírhatnánk idei bulgáriai tanulmányi kirándulásunkat. Számunkra, a budapesti Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola diákjai és tanárai számára sok érzelemmel és új élménnyel teli hét volt ez.

Egy hét, melynek során bepillantást nyerhettünk a hazánk történetéhez és kultúrájához kapcsolódó legszentebb titkok egy részébe. Egy hét, melynek minden napján helyről helyre, korról korra jártunk – a trákok idejétől kezdve az újjászületés korán át Bulgária modern városaiig –, megismerkedve az e földeken élt és élő hétköznapi emberek életével és a nagy, történelemformáló személyiségek tetteivel.

Körutazásunk Koprivsticával vette kezdetét. Ez a Szredna Gora-hegység egyik festői völgyében megbúvó város jellegzetes újjászületés-kori építészetével és gazdag történetével bűvölt el minket. Ellátogattunk Todor Kableskov szülőházába, és felidéztük az áprilisi felkelés kihirdetése körüli eseményeket; ismét meghallgattuk Dimcsó Debeljanov lírai sorait, a Ljutov-házban pedig megismerkedtünk az újjászületés-kori lakosság mindennapi életével és szokásaival.

Kaloferben vendégül láttak minket régi barátaink a kalofericsipke-készítő körből. Sokat meséltek nekünk a város történetéről és erről az egyedi bolgár mesterségről, melyet a helyiek az utóbbi évek folyamán újjáélesztettek.

Hriszto Botev múzeuma és háza visszavittek minket a bolgár nemzet felszabadító

tó harcainak idejébe. Általuk közelebbről megismerkedhettünk a nagy bolgár költő és forradalmár életével és művészetével.

Nem kevésbe volt izgalmas az Oktatási Múzeumban tett látogatásunk, ahol a gyerekek, ha csak egy óra erejéig is, de Bulgária első olyan iskolái egyikének diákjai lehettek, ahol a nagyobb tanulók oktatták a kisebbeket.

Hiszarja és Sztaroszel még meszszebbre vitt vissza bennünket az időben – oda, amikor e földeket trákok, rómaiak, szlávok, bizánciak és bolgárok népesítették be. Ellátogattunk az eddig feltárt legnagyobb trák szentélyhez Sztaroszelben, ahol kezdetét vette a mesénk ennek az ősi, s még mindig rejtélyekkel övezett népnek a történetéről, Orpheusz és a Nap kultuszáról, az orfizmusról és a halhatatlanságra való törekvésről. Nem véletlen, hogy a trákok minden szentélye, melyet a tudósok feltártak, magas sziklákön, napsütötte helyeken található.

Lélegzetelállító kilátással fogadott minket Orpheusz hegye – a Rodope. Itt megtekintettük a legjobb állapotban fennmaradt kultuszkomplexumot, mely Tatul közelében található, és egy tömör sziklatömbből került kialakításra. Erről a helyről a környező dombokon az ősi trák kultúra számos további nyoma látszik, mely még várja, hogy feltárják és megnyissák a látogatók előtt.

Időutazásunk csúcsát vitathatatlanul Kelet-Rodope legnagyobb kultúrtörté-

neti nevezetessége, a Perperikon jelentette. A hőség sem akadályozhatott meg minket abban, hogy felkapaszkodjunk a szent város legmagasabb pontjára, ahol évezredekkel ezelőtt ősi papok végezték jóslataikat. A tudósok fáradhatatlan munkája ellenére a régészeti objektum területének még mindig kevesebb mint a fele került feltárássra. A jövőbeni kutatásoknak kell fényt deríteniük arra is, tulajdonképpen milyen szerepet töltött be a komplexum, milyen történettel és jelentőséggel bír.

Bulgária legdélibb városa, Zlatograd legfőbb nevezetessége az Areális Néprajzi Múzeum, ahol megismerkedtünk a helyi újjászülés-kori házakkal és mesterségekkel. A településen két templom maradt fenn a 19. sz. közepéről, melyeknek udvarán kolostori iskola és egy olyan iskola található, ahol a nagyobb tanulók oktatták a kisebbeket.

Pulpudeva, Flavia, Philippopolisz, Trimontium... Plovdiv, Európa legősibb városa, az évezredek során számtalan nevet viselt, melyek közül ma negyvenkettőt ismerünk. Az emberi élet első nyomait e területen 8000 évvel ezelőttre datálják. Történetének hat évszázadán át Plovdiv a Római Birodalomhoz tartozott.

Ebből az időszakból számos emlék maradt ránk, melyek közül néhányat – köztük a Kis Bazilikát, a római stadiont és az ókori színházat – megtekintettünk.

Sétáltunk az Óvárosban, ahol az ókori városfalak maradványai között a 18–19. sz. során Plovdiv előljárói építettek házakat, melyek napjainkban már múzeumként működnek. A Regionális Néprajzi Múzeum, melybe szintén ellátogattunk, több mint 40 ezer értékes kiállítási tárgyat őriz, melyek elsősorban a plovdivi lakosság hagyományaihoz, kulturális és gazdasági életéhez kapcsolódnak.

Minden bolgárnak, aki Plovdiv környékén jár, kötelező állomás a bacskovói kolostor és Aszen vára. Ezek az emlékek nem csupán fenségükkel és szépségükkel nyűgöznék le, hanem történelmünk legszentebb momentumainak őrzői.

Elérkezett utazásunk utolsó napja. A hazaindulás előtti estén érdekes vetél-

kedőt rendeztünk az elmúlt 7 nap során megismert helyekkel, személyekkel és eseményekkel kapcsolatban. A gyerekek jól mulattak – csapatokra osztva kérdéseket tettek fel, melyekre a többi csapatnak válaszolnia kellett. A győztesek természetesen érdekes díjakat kaptak.

Plovdiv volt a második, a középdéli régió megismerésének szentelt bulgáriai tanulmányi kirándulásunk utolsó állomása. Tavaly Északnyugat-Bulgáriát – Vidint, a belogradcsiki sziklákat, a Magura barlangot, a trojani kolostort, Lovetsét, Kozlodujt és még sok más helyet – jártuk be. Mindkét utazás egy hosszútávú projekt keretében valósult meg, melynek célja, hogy iskolánk diákjai megismerkedjenek hazánk természeti és kultúrtörténeti értékeivel.

KOTOROVA VANYA

A TÁBOR MEGVALÓSÍTÁSÁT TÁMOGATTA:

СЛАВЯНСКОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО: ЕЗИК, ФОЛКЛОР, ЛИТЕРАТУРА

Научна конференция на кръгла маса

На 17 май 2019 г. в Българския културен институт беше проведена научна конференция на кръгла маса със заглавие: **Славянското културно наследство: език, фолклор, литература**. Организатори бяха Български културен форум, Специалност „Българска филология“ при Будапещенския университет ЕЛТЕ и Българския културен институт. Това беше шестата поредна обща научна проява.

В програмата на конференцията фигурираха общо 16 доклада на участници от ЕЛТЕ, Института по езикознание на Унгарската академия на науките, Сегедския университет и Университета „Я. Шейн“. Изнесените доклади бяха свързани с езика, литературата, историята и фолклора на българската, полската, словашката, словенската и хърватската националност.

Докладите, свързани с българите, обхващаха широк спектър: особеностите на старобългарските числителни имена (Ицван Пожгау), унгарската рецепция на съвременния български роман (Моника Фаркаш Барати), историята на банатските българи (Мелинда Виндуш), реликтите на славянския мит в българската народна митология (Агриана Петкова-Папагонулос), митологията на лозата и виното у българите (Ася Събева-Юричкай), унгарската и българската фразеология, свързана със спорта (Мария Дугаш), битката при Варна в контекста на българо-унгарските отношения (Кристина Менхарт) и българо-унгарското научно сътрудничество (Венета Янкова).

На словаците в Унгария бяха посветени 3 доклада: Анна Ицван говори за ролята на словашкото езична преса по време на доброволното преселване; Мария Жилак представи как са празнували в село Нагбанхегеш хиляда годишния юбилей от мисията на Кирил и Методий, въпреки глота и лоша реколта; а Дьорг Радянски разкри връзката между въздържателската литература и словашкия литературен език. Дорота Варнау представи културния и литературен живот на поляците в Унгария, Петер Патрович говори за един стар полски обичай, „горенето на Морена“. Мария Байзек-Лукач чете доклад за словенците и интеркултурната среда в региона Муракьоз. Ельог Дугаш направи опит за реконструиране на един вече изчезнал хърватски диалект с помощта на стари народни песни, съхранявани в Института по музикология.

Докладите от конференцията ще бъдат публикувани в сборник. Научното събитие бе подкрепено от Държавния секретариат, отговарящ за църквите и националностите (Фонг „Габор Ветлен“) и Българското самоуправление в Уйбуга.

Д-Р КРИСТИНА МЕНХАРТ

SZLÁV KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGEINK: NYELV, FOLKLÓR, IRODALOM

Tudományos kerekasztal-konferencia

2019. május 17-én, a Bolgár Kulturális Intézetben került megrendezésre a **Szláv kulturális örökségeink: nyelv, folklór, irodalom** c. tudományos kerekasztal-konferencia, amelynek szervezői a Bolgár Kulturális Fórum, az ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszékének bolgár szakja, illetve a Bolgár Kulturális Intézet voltak. Ez volt soron a hatodik közös rendezésű tudományos ülészak.

A konferencián összesen 16 tudományos előadás szerepelt, az előadók az ELTE, a MTA, a Szegedi Tudományegyetem és Selye J. Egyetem képviselőitében érkeztek. A rendezvényen a bolgár, a horvát, a lengyel, a szlovák és a szlovén nemzetiség nyelvéről, irodalmáról, történelméről és folklórjáról hangzott el előadás.

A bolgárokhoz kapcsolódó előadások igen széles témaköröket öleltek fel: az óbolgár nyelv számneveinek jellemzői (Pozsgai István), a kortárs bolgár regények magyarországi recepciója (Farkas-Baráthi Mónika), a bánáti bolgárok története (Vindus Melinda), a szláv mítosz megjelenése a bolgár hitvilágban (Papadopoulos-Petkova Adriana), a bor és a szőlő mitológiájának bolgár vonatkozásai (Juricskayné Szabeva Aszja), a magyar és bolgár sporttal kapcsolatos frazeológia (Dudás Mária), a várnai csata és a magyar-bolgár kapcsolatok (Menyhárt Krisztina), illetve a magyar-bolgár tudományos együttműködések a folklór területén (Jankova Veneta).

A szlovák nemzetiségről három előadás szólt: István Anna a szlovák nyelvű sajtó szerepéről beszélt az önkéntes áttelepítés kapcsán, Zsilák Mária bemutatta, hogyan ünnepelték Nagybánhegyesen Cirill és Metód misszióját éhínség idején, Rágyanszki György pedig a szlovák irodalmi nyelv és az antialkoholista propaganda kapcsolatát tárta fel. Várnai Dorota a magyarországi lengyelek kulturális és irodalmi életét ismertette, míg Pátrovics Péter egy régi lengyel szokást, a Moréna-égetést mutatta be. Lukácsné Bajzek Mária a muraközi vidék szlovén és interkulturális világáról beszélt, Dudás Előd pedig megpróbált rekonstruálni egy régen eltűnt horvát dialektust a Zenetudományi Intézetben őrzött népdalok segítségével.

A konferencia előadásai tanulmánykötetben jelennek meg. A rendezvényt támogatták az Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság – Bethlen Gábor Alapkezelő és Újbuda Bolgár Önkormányzata.

DR. MENYHÁRT KRISZTINA

СМОЛЯН ЧЕСТВА СВОЯ РОЖДЕН ДЕН И ОТКРИ ОБНОВЕНАТА КЪЩА МУЗЕЙ НА „УНГАРЕЦА ОТ РОДОПИТЕ“

На 18 юни гражданите на град Смолян честваха две важни събития: 59-годишнина от обединяването на градовете Смолян и Устово и селата Райково и Езерово под името град Смолян, и откриването на обновената експозиция в Къщата музей на Ласло Наги под надслова „Кой любовта ще пренесе“.

Прег Къщата музей **кмета на град Смолян Николай Мелемов** отбеляза пред празнуващата публика, че Ласло Наги е една от емблематични-

те личности за българо-унгарските културни връзки през XX век: „Ласло Наги има дом в България. Като Почетен гражданин на Смолян, домът му е тук, в Чешитската махала, този тих старинен квартал на Смолян“. Градоначалникът благодари на всички партньори, които направиха възможно домът на унгарския поет, преводач и художник да отвори врати обновен и с нова експозиция. Господин Мелемов каза, че успехът на този проект се дължи на добрата работа и международен обмен на културните ми-

нистерства на България и Унгария и благодарение усилията на интелектуалци и експерти от двете държави.

Нейно Превъзходителство **Текла Харангозо – извънреден и пълномощен посланик на Република Унгария**, в речта си изтъкна, че „голямата заслуга на Ласло Наги към България и Родопите е, че прави достъпна за унгарската читателска аудитория най-хубавото от българската поезия, затова не случайно е почитан като „унгарец от Родопите“. В същото време може да се твърди, че българската поезия е богат извор за личното творчество на Ласло Наги не само по отношение на народната, но и на авторската му поезия“.

Заместник-министърът на културата Амелия Гешева приветства присъстващите и подчерта, че в кул-

турната история на всеки народ има творци, чиито постижения далеч надхвърлят рамките на националното творчество. Изложбата „Кой любовта ще пренесе? В памет на Ласло Наги“ включва важни образци на изобразителното, предметното и поетичното наследство на Ласло Наги“.

На откриването на изложбата внучката на поета, **Река Борбала Наги** – от името на семейството на Ласло Наги – разказа на публиката, как на първото им летуване в чужбина баща ѝ Андраш Наги ги довел в България, естествено, и в Смолян, и им показвал тези места, сякаш се е завърнал у дома. В речта си Река Наги цитира гумите на своя дядо:

„Българската народна поезия открих за себе си през 1951 година по време на по-продължителния ми престой в София. Развълнува ме нейната подвижност, могъщество, поетична гръзновеност. Без колебание започнах да я превеждам. За мен като поет преводът послужи, за да опозная по-добре същността на една народна поезия. Макар че става дума за българската, често си мислех: народната поезия и сега може да импулсира, да е полезна и на най-новата лира“. После Река Наги добави, че неотдавна открили ръкописите на преводите на дядо ѝ на грами, сред тях произведения на Иван Теофилов за Крали Марко и за златната ябълка, както и две от пиесите на Иван Рагоев. „След проучването на текстовете се надявам, че ще можем да представим Ласло Наги и като преводач на грами“ – заяви тя с радост. В края на своята реч внучката на Наги припомни за своя баща, Андраш Наги: „Баща ми също говореше винаги с възхищение за българските народни песни и балади. С удоволствие ги слушаше и пееше, с удоволствие говореше за българското гравинарство и за българската кухня. Преди няколко години се зарадва, че Къщата музей „Ласло Наги“ ще бъде обновена и много се готвеше и за днешния ден. Подбра безчет снимки за постоянната експозиция, но смъртта му през август миналата година сложи край неговото лично съдействие. Днес се реализира една негова мечта, затова се радвам, че можем да сме тук с моята майка Илдико Тьорьок“.

Ласло Наги (1925–1978) е класик на унгарската литература, поет, преводач, художник, един от първите носители на Международна Ботевска награда и на орден „Кирил и Методиј“, превел над десет хиляди стиха от българската народна поезия и от български поети. Три пъти получава наградата „Атила Йожеф“, отличен е и с унгарската държавна награда „Кошут“. Той обновява унгарската поезия със сложен метафоричен език, с т.нар. „дълги песни“. Автор е на двайсет и четири книги. На български са издадени четири негови стихосбирки. Стихотворението, гало заглавие на изложбата, „Кой любовта ще пренесе?“ е най-известното стихотворение на поета по цял свят.

След откриването на изложбата гостите положиха венци пред паметника на поета пред Градската библиотека, а същата вечер в културната програма в Родопския грамагичен театър „Николай Хайтов“ участваха и изпълнители от Кишпеш (XIX район на Буганеца) – Балаж Ташони и Клаудия Шайфи.

Българското републиканско самоуправление на своето най-последно заседание взе решение да подпомогне обзавеждането на унгарската стая в Къщата музей на Ласло Наги.

Между спомоществателите се споменават: Министерство на културата на Република България, Община Смолян, Посолство на Унгария в София, Унгарски културен институт в София, Национален фонд „Култура“ на Унгария, Унгарска академия на изкуствата, Литературен музей „Петьофи“, Унгарски литературни къщи музей, Балканкарподем АД, Регионален исторически музей – Смолян, Съюз на унгарските писатели, Съюз на българските писатели, *Община на XIX район, Кишпеш, Буганеца, Българско републиканско самоуправление, Българско национално самоуправление, Кишпеш*, Фондация „Духовно наследство на Ласло Наги“. Изложбата се реализира като проект на Унгарския културен институт в София, под ръководството на директора на Института Дьорги Димитров.

ЙОРДАН ТЮТЮНКОВ

SZMOLJAN EGYSZERRE ÜNNEPELTE SZÜLETÉS- NAPJÁT ÉS NYITOTTA MEG A FELÚJÍTOTT „RODOPEI MAGYAR” EMLÉKHÁZÁT

Szmoljan városának polgárai június 18-án két fontos eseményt ünnepeltek: Szmoljan és Usztovo városok, valamint Rajkovo és Ezerovo falvak Szmoljan városnév alatti egyesülésük 59. évfordulóját és a Nagy László Emlékház felújított kiállításának megnyitását „Ki viszi át a szerelmet” mottóval.

Az Emlékház előtt megrendezett ünnepélyes megnyitón **Szmoljan városának polgármestere, Nikolaj Melemov** elmondta, hogy Nagy László egyike a bolgár-magyar kulturális kapcsolatok emblemikus egyéniségeinek a 20. században: „Nagy Lászlónak van otthona Bulgáriában. Szmoljan város díszpolgáraként otthona itt van, a Csesitszka kerületben, Szmoljan városának e régi és csendes negyedében.” A városvezető köszönetet mondott mindazoknak a partnereknek, akik lehetővé tették, hogy a magyar költő, műfordító és művész háza felújítva és új kiállítással nyissa meg az ajtóit. Melemov úr elmondta, hogy ennek a projektnek a sikere Bulgária és Magyarország kulturális minisztériumainak és mindkét ország értelmiségei és szakértői erőfeszítéseinek köszönhető.

Öexcellenciája Harangozó Tekla, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete beszédében kiemelte, hogy Nagy László nagy érdeme Bulgáriát és a Rodope-hegységet illetően az, hogy elérhetővé tette a magyar olvasóközönség számára a bolgár költészet legjavát, nem véletlenül tisztelték meg a „rodopei magyar” elnevezéssel. Ugyanakkor az is igaz, hogy a bolgár költészet gazdag forrást jelentett saját költészeti munkásságához.

Amelia Geseva kulturális miniszter-helyettes üdvözölte a megjelenteket és hangsúlyozta, hogy minden nép kultúrájában vannak olyan alkotók, akiknek jelentősége messze átlépi a nemzeti örökség kereteit. A *Ki viszi át a Szerelmet* Nagy

László-kiállítás a költő képzőművészeti, tárgyi és költészeti örökségének fontos példányait tartalmazza.

A kiállítás megnyitóján a Nagy László család nevében a költő unokája, **Nagy Borbála Réka** elmondta a közönségnek az első külföldi utazásukat, amelynek során édesapja Nagy András elhozta őket Bulgáriába és természetesen Szmoljanba is, úgy mutatta meg a város ezen részeit, mintha hazaérkezett volna. Beszédében Nagy Réka nagyapja szavait idézte: „A bolgár népköltészetet 1951-ben fedeztem fel magamnak, hosszabb szófiai tartózkodásom idején. Meghatott fűrgesége, robusztussága, költői vakmerősége. Tétovázás nélkül fordítani kezdtem. A fordítás nekem mint költőnek arra volt jó, hogy egy népköltészet lényegét jobban megismerjem. Noha a bolgárokéről van szó, gyakran gondoltam arra, hogy a népköltészet még napjainkban is ösztönözhet, hasznos lehet a legújabb lírára”. Később Nagy Réka hozzátette, hogy nemrég megtalálták nagyapja dráma fordításainak kéziratait, ezek között Ivan Teofilov *Krali Markó és a Mese az aranyalmáról* műve, valamint Ivan Radoev két színműve. „A szövegek vizsgálata után remélem a drámafordító Nagy Lászlót is bemutatathatjuk” – jelentette ki örömmel. Beszéde végén Nagy László unokája édesapjára, Nagy Andrásra emlékezett: „Édesapám is mindig rajongva

beszélt a bolgár népdalokról, balladákról. Szívesen hallgatta és dalolta őket, szívesen beszélt a bolgár kertészetről és a bolgár konyháról. Pár évvel ezelőtt nagyon örült, hogy a Nagy László-emlékházat felújítják és nagyon készült a mai napra. Az állandó kiállítás anyagához rengeteg képet válogatott, de közreműködése a tavaly augusztusi halálával megszakadt. Most megvalósult egy álma, ezért is örülök, hogy édesanyámmal, Török Ildikóval itt lehetünk”.

Nagy László (1925–1978) a magyar irodalom klasszikusa, költő, műfordító, képzőművész, az elsők között kapott Nemzetközi Botev díjat és Cirill és Metód kitüntetést. Több mint tízezer versszakot fordított magyarra a bolgár népköltészetből és bolgár költők műveiből. Háromszoros József Attila-díjas, továbbá Kossuth-díjas költő, összetett, metaforikus nyelvezettel újította meg a magyar költészetet, az ún. „hosszú dalokkal”. Huszonnégy könyv szerzője, bolgár nyelven négy verseskötete jelent meg. A kiállítás mottójának választott verse, a *Ki viszi át a szerelmet* a költő világhírű versének számít.

A kiállítás megnyitója után koszorúzás volt a költő mellszobránál, a Városi Könyvtár előtt, és ugyanazon este a Nikolaj Hajtov Rodopei Drámai Színházban kulturális előadást tartottak, amely-

ben a Kispesti Önkormányzat szervezésében Tassonyi Balázs és Saifi Claudia operetténekesek léptek fel.

A Bolgár Országos Önkormányzat legutóbbi közgyűlésén határozatot hozott, hogy segíteni fogja a Nagy László Emlékház magyar szobájának berendezését.

A kiállítást a magyar nagykövet, Harangozó Tekla, Amelia Geseva kulturális miniszterhelyettes és a város polgármestere, Nikolaj Melemov nyitotta meg. A támogatók között felsorakoztak: a Bolgár Köztársaság Kulturális Minisztériuma, a Szmoljani Önkormányzat, a Szófiai Magyar Nagykövetség, a Szófiai Magyar Kulturális Intézet, a Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Művészeti Akadémia, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a Magyar Irodalmi Emlékházak Egyesülete, a Balkancarpodem AD, a Szmoljani Regionális Történeti Múzeum, a Magyar Írószövetség, a Bolgár Írószövetség, Budapest XIX. kerület, Kispest Önkormányzata, a Bolgár Országos Önkormányzat, a Kispesti Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Nagy László Szellemi Öröksége Alapítvány. A kiállítás a Szófiai Magyar Kulturális Intézet projektjeként valósult meg Dimitrov Györgyi intézetigazgató irányításával.

TŰTŰNKOV JORDAN

Nagy László

KI VISZI ÁT A SZERELMET

Létem ha végleg lemerült
ki imád tücsök-hegedűt?
Lángot ki lehel deres ágra?
Ki feszül föl a szivárványra?
Lágy hantu mezővé a szikla-
csípőket ki öleli sírva?
Ki becéz falban megeredt
hajakat, verőereket?
S dúlt hiteknek kicsoda állít
káromkodásból katedrálist?
Létem ha végleg lemerült,
ki rettentí a keselyűt!
S ki viszi át fogában tartva
a Szerelmet a túlsó partra!

Ласло Наги

КОЙ ЛЮБОВТА ЩЕ ПРЕНЕСЕ?

Угасне ли пълътта ми, кой ли
щурчето занемял ще моли?
Кой плам ще вдъхне в клона скрежен?
В дъгата разпнат ще се вреже?
Кой ще стопи с прегръдка морна
хълбока скален в земя орна?
Кой ще милей в стени стаени
врасли коси, туптящи вени?
На вери брулени, без студа,
кой храм от попръжни ще зида?
Угасне ли пълътта ми, кой ли
в страх лешоядите ще хвърли?
И кой ли в зъби, като хрът,
ще пренесе Любо̀в отвъд?

ПРЕВОД ОТ УНГАРСКИ:

СВЕТЛА КЪСЕВА

ТИХО И БЕЗШУМНО

Авторският спектакъл на Димитър Живков „Живак“, не оставя никой от зрителите равнодушен, докосвайки онези тънки струни в душите ни, които само изкуството на театъра може да накара да засвирят по неповторим начин.

Важно е в живота на човека да има празници! Празници на душата! Истински! Такъв беше и спектакълът "Живак", който ни гостува в Будапеща на 13 юни по покана на Малко театро.

От 2012 г., спектакълът се играе с огромен успех в България и извън нейните прегели. За мен беше огромен подарък от живота, без да искам да ви прозвучи претенциозно или патетично, да съпреживея таланта на един творец! На един актьор, на един екип.

Благодаря на Димитър Живков за споделеното, написаното, изповяданото, изиграното. То хваща за гърлото, помита те, разплаква и изтръгва въздуха ти през смях. Фантастичен спектакъл беше! Не пиша субективно. Всички в залата се почувствахме така! Благодаря на целия екип на представлението! Димитър Живков, Димитър Стефанов, Димитър Кабаков! Тангем, който шеговито нарекох 3D. А! И колко е хубаво, когато знам, че има нормални хора в театъра!

Тихи, скромни, почти незабележими в живота, които изиграват сами цяла плеяда от роли на сцената! Превърщайки се пред очите ни в титани!

Благодаря, Димитър Живков! За моженето! За вълшебните два часа себераздаване! И за всичко! Благодаря на Българското самоуправление в Терезварош за помощта и възможността да реализираме това гостуване на сцената на Културно средище Йомвъош 10.

Предстои ни да организираме на тази сцена още спектакли през есента.

На 30 октомври ще ни гостува спектакълът на Театър 199 „Отворена брачна двойка“ под режисурата на гоайена на българския театър Мариус Куркински. Рени Врангова, Веселин Анчев и Константин Икономов отново ще ни оставят без дъх. Бих нарекла пиесата атракция на чувствата. Болката, откровението и мъката се превръщат в невероятна комедия. Чрез която отново стигаме до себе си.

Имаме и изненада за най-малките. А може би за малки и големи, защото и за мен беше преживяване да видя спектакъла на Театър Мале-мале „Момче и вятър“ по българска народна приказка.

На него ще можете да говедете геца на 24 ноември от 11 часа отново в Културно средище Йомвъош 10. Всички ние геца и възрастни над 4 години, ще гледаме как

едно момче вижда жестока неправда в това Вятъра да му разпилява брашното. И момчето подгонва Вятъра. И заради своята упоритост, накрая то успява да го стигне. Ще го стигнем и ние.

И разбира се ще гледаме и новите премиери на Малко театро. Но нека това бъде изненада!

Благодарим на тези, които са винаги с нас в салона.

Защото, както казва Недялко Йорданов „*Ходете на театър, другото е вятър*“

ГАБИ ХАДЖИКостова

CSEENDBEN ÉS ZAJTALANUL

Dimitar Zsivkov szerzői darabja, a *Higany* egyetlen nézőt sem hagy közömbösen, a lelkünknek azokon a finom húrjain játszik, amelyeket csakis a színművészet képes ezen az utánozhatatlan módon megpendíteni.

Fontos, hogy az ember életében legyenek ünnepek! A lélek ünnepei! Igazi ünnepek!

Ilyen volt a *Higany* című produkció is, mely a Malko Teatro meghívására június 13-án nálunk vendégeskedett Budapesten.

A darabot 2012 óta játsszák hatalmas sikerrel Bulgáriában és külföldön egyaránt. Remélem, nem hangzik mesterkélten vagy patetikusan, ha azt mondom, számomra óriási ajándék volt az élettől, hogy átélhettem egy művész tehetségét! Egy színészt, egy csapatát.

Köszönök Dimitar Zsivkovnak mindent, amit megosztott, megírt, megvallott és eljátszott. Ami torkon ragad, rád ront, ami könnyekre fakaszt, és amitől majd megfulladsz a nevetéstől. Fantasztikus előadás volt! S ezt nem szubjektíven írom. Mindnyájan így éreztünk a teremben! Köszönöm az egész csapatnak a produkciót! Dimitar Zsivkov, Dimitar Sztefanov, Dimitar Kabakov! A tandem, akiket tréfásan 3D-nek neveztem. Ó! És milyen jó tudni, hogy vannak normális emberek is a színház világában!

Csendesek, szerények, akiket az életben szinte észre se venni, s akik a színpadon szerepek sorát játsszák el, a szemem előtt válva óriássá!

Köszönöm, Dimitar Zsivkov! Köszönöm

a tudásodat! A varázslatos két órát, amit önmagadból adtál! Köszönök mindent!

Köszönjük a Terézvárosi Bolgár Önkormányzatnak a segítséget és a lehetőséget, hogy az Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Szintér színpadán láthassuk vendégül a darabot.

Az ősz folyamán még további előadásokat szervezünk erre a színpadra.

Október 30-án a Teatar 199 „Nyitott házaspár” című produkcióját látjuk vendégül a bolgár színház nagy alakja, Mariusz Kurkinszki rendezésében. Reni Vrangova, Veszelin Ancsev és Konsztantin Ikonov játéka ismét elkápráztat majd minket. A darabot az érzelmek attrakciójának nevezném. A fájdalom, a kitárulkozás és a szenvedés hihetetlen komédiává alakulnak, melynek révén ismét csak önmagunkhoz jutunk el.

Készülünk egy meglepetéssel a legkisebbeknek is. Sőt talán kicsiknek és nagyoknak egyaránt, számomra

ugyanis nagy élmény volt a Teatar Male-male „A kisfiú és a szél” című, bolgár népmese alapján készült báb-előadása.

November 24-én 11 órára hozhatják el rá gyermekeiket, szintén az Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Szintérre.

Mindnyájan, gyerekek és felnőttek 4 éves kor felett, látni fogjuk, ahogy egy kisfiú szörnyű igazságtalanságot lát abban, hogy a Szél szétfújta a lisztjét. S a fiú a Szél nyomába ered. És kitartásának köszönhetően végül utol is éri. Utolérjük mi is.

S természetesen nem maradhatnak le a Malko Teatro premierjeiről sem. De ez legyen meglepetés!

Köszönöm mindenkinek, aki mindig ott van velük a színházteremben.

Mert, ahogy Nedjalko Jordanov mondja, „*Járjatok színházba, a többi ki bánja!*”

HADZSIKOSZTOVA GABI

СРЕЩА НА РУМЕН РАДЕВ С БЪЛГАРСКАТА ОБЩНОСТ

Мнението за българите в Унгария е много високо и заслугата за това е ваша.” – каза президентът Румен Радев на представителите на българската общност в Унгария по време на визитата си в Посолството на Република България в Будапеща.

Радев пристигна на двудневно официалната си визита в Унгария. В рамките на официалното си посещение президентът има срещи с унгарския си колега Янош Агер, с премиера Виктор Орбан и с председателя на парламента Ласло Кьовер.

„Където и да ходя по света, колкото и да е натоварена програмата, най-важната и най-вълнуващата част е срещата с вас, нашите сънародници зад граница,“ посочи гържавният глава.

Той отбеляза, че българската

общност в Унгария е най-старата в Европа, една от най-големите и най-загружните, която повече от 100 години гради тук една малка България - с много любов и много усърдие.

По гумите на Радев нашата общност в Унгария не само запазва своята национална идентичност, а и активно участва в обществено-политическия живот на България. Вие сте много важна жива връзка между нашите страни и народи, отбеляза президентът.

Вие сте успели да се запазите като идентичност, да останете сплотени, да пазите нашите дух, традиции, култура, език, което е изключително важно, обърна се гържавният глава към представителите на общността ни в Унгария.

Той благодари на българското самоуправление и на Дружеството на българите в Унгария, на хората, ангажирани с българското училище и с църквата „Св. св. Кирил и Методиј“. Визитата изключително много авторитета на България, посочи президентът.

ИЗТОЧНИК: STANDARTNEWS.COM

A BOLGÁR KÖZÖSSÉG TAGJAIVAL TALÁLKOZOTT RUMEN RADEV

„Magyarországon nagyon jó véleményekkel vannak a bolgárokról, s ez az önök érdeme” – mondta Rumen Radev köztársasági elnök a magyarországi bolgár közösség képviselőinek a budapesti Bolgár Nagykövetségen tett látogatásakor.

Rumen Radev kétnapos hivatalos látogatásra érkezett Magyarországra. E látogatás keretében az elnök találkozott magyarországi kollégájával, Áder Jánossal, Orbán Viktor miniszterelnökkel és az Országgyűlés elnökével, Kövér Lászlóval. „Bárhol is járok a világban, bármilyen sűrű is a programom, a legfontosabb és legizgalmasabb rész mindig az, amikor Önökkel, határon túli honfitársainkkal találkozom”, jelentette ki az államfő.

Megjegyezte, hogy a magyarországi bolgár közösség a legrégebb Európában, s egyben az egyik legnagyobb és legösszetartóbb, mely több mint száz éve egy kis Bulgáriát épít itt – sok szeretettel és erőfeszítéssel.

Mint Radev fogalmazott, magyarországi közösségünk nem csupán megőrzi nemzeti identitását, hanem aktívan részt vesz Bulgária társadalmi-politikai életében is. „Önök nagyon fontos kapcsot jelentenek országaink és nemzeteink között”, hangsúlyozta az elnök.

„Önöknek sikerült megőrizni identitásukat, egységesnek maradni, megővni szellemünket, hagyományunkat, kultúránkat, nyelvünket, ami rendkívül fontos”, fordult az államfő magyarországi közösségünk képviselőihez.

Köszönetet mondott a Bolgár Országos Önkormányzatnak, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének és a Bolgár Iskola, valamint a Szent Cirill és Szent Metód Templom működésében részt vevő személyeknek. „Önök rendkívüli mértékben emelik Bulgária tekintélyét”, mutatott rá az elnök.

FORRÁS: STANDARTNEWS.COM

ОТКРИВАНЕ НА УЧЕБНАТА ГОДИНА

Откриването на учебната година ще се състои на 2 септември, понеделник, от 18.00 часа в Българското училище за рожен език на ул. „Байза“ №44, 1062 Будапеща.

TANÉVNYITÓ-ÜNNEPSÉG

Tanévnyitó ünnepségünket szeptember 2-án, hétfőn 18 órától tartjuk a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában, a 1062 Budapest, Bajza utca 44. szám alatt.

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (главен редактор),
Кирил Наг, Йордан Тютюнкоф
— 1062 Будапеща, ул. Байза 44., 06 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VI., VIII., XIII., XVI. район на Будапеща, Уйпеш, Терезварош, и в Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасту, Дунакеси, Дебрецен и Сигет-сентмиклош.

A **BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT** kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczi Violetta (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütümkov Jordan
— 1062 Budapest, Bajza u. 44., 06 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XIII., XVI. kerületi, az Újpesti, a Терезvárosi, valamint a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Debreceni és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Стопанска Камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589

www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Рила · Hotel Rila

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

СЕПТЕМВРИ 2019

02.09 | 18.00 (понеделник)

Откриването на учебната година в

Българското училище за роден език

място

1062 Буганеща, ул. „Байза“ №44

2019 SZEPTEMBER

09.02 | 18.00 (hétfő)

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi

Iskola évnyitó ünnepsége

HELYSZÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44

